

Posudek oponenta na bakalářskou práci Mgr. Jany Zassiedko Sonda do potřeb Ukrajinců a možnosti jejich naplňování ve vybraných obcích Jihočeského kraje.

Autorka se v práci empiricko-teoretického charakteru orientovala na téma spojené se životem jedné ze skupin migrantů, kteří mají v ČR povolený dlouhodobý pobyt, Ukrajinců. V práci rozdělené na dvě části teoretickou a praktickou a pět kapitol řeší nejzávažnější problémy Ukrajinců v Jihočeském kraji.

První, stručná kapitola (2 strany) je věnovaná některým statistickým údajům charakterizujícím demografické parametry Ukrajinců v rámci celé republiky a Jihočeského kraje. Z hlediska samotného obsahu práce by stály za pozornost další sociodemografické údaje (podle pohlaví, věku, vzdělání).

Druhá kapitola je věnovaná analýze subjektů ovlivňujících život ukrajinské komunity. K rozhodujícím podle autorky patří stát, pomáhající organizace a církve. Správně specifikuje roli každého z nich.

Třetí, klíčová kapitola rozebírá hlavní oblasti života Ukrajinců žijících dlouhodobě u nás: práci, bydlení, zdravotní pojištění a orientaci ve společnosti. Každá podkapitola je logicky členěna na charakteristiku potřeb a jejich naplňování.

Praktická část se zabývá prezentací výsledků kvalitativního šetření. Autorka uvádí, že použila rozhovor pomocí návodu, resp. polostandardizovaný rozhovor. Z popisu však není zřejmé, jakým způsobem byly zaznamenány odpovědi. Je zajímavé, že mezi oslovenými respondenty převažovaly ženy. Cílem šetření bylo identifikovat naplňování potřeb respondentů. Oceňuji, že autorka v průběhu dotazování využila své jazykové znalosti a prováděla rozhovory v rodném jazyce dotázaných. Podle očekávání se v každé ze čtyř sledovaných oblastí vymezených v teoretické části objevují problémy. V pracovní oblasti je mnohdy možné získat zaměstnání jen prostřednictvím klientského systému. Ani respondenti se živnostenským listem nejsou dostatečně ochráněni před objektivními faktory, jakými jsou např. nedostatek práce. Jinou podobu mají další problémy, spojené např. s těžkými pracovními podmínkami.

Ani druhá oblast, spojená s ubytováním není bez dalších potíží. Pokud jsou respondenti zapojeni do klientského systému, poskytnuté ubytování je velmi skromné. V případě, že si sami obstarávají bydlení, narážejí na nedůvěru, neochotu pronajímatelů.

Zdravotní pojištění, ani v případě, že má komerční charakter, nezaručuje kvalitní lékařskou péči.

Nejmenší potíže se objevují v orientaci ve společnosti. K neexistenci zásadnějších těžkostí přispívají i pomáhající organizace a církve.

Z odpovědí respondentů vyplývá, že překážky v integraci cizinců do české společnosti představují spíše objektivní okolnosti podmiňující jejich pobyt (novela cizineckého zákona, reakce českého prostředí).

Předložené poznatky mají zřejmě obecnější platnost. 1. netýkají života ukrajinských migrantů jen v Jihočeském kraji, 2. jejich platnost je možné zobecnit i na další skupiny migrantů.

Autorka by v diskusi měla zodpovědět následující otázky:

1. Jaké jsou základní sociodemografické charakteristika ukrajinských migrantů, 2. Který problém se jeví jako klíčový pro zlepšení migrační politiky.

Práce přes drobné překlepy (s. 27 shora 4. ř. 66, s 37 v Kaplice, s. 70 bylo jim porazeno) je velmi dobře obsahově i formulačně připravena. Doporučuji ji k obhajobě,

dr. Ján Mišovič, CSc.

V Praze 2.května 2011